

P R O M E M O R I A

Datum **2016-11-25**
Författare **Enheten för bankanalys**

FI Dnr 16-7882

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

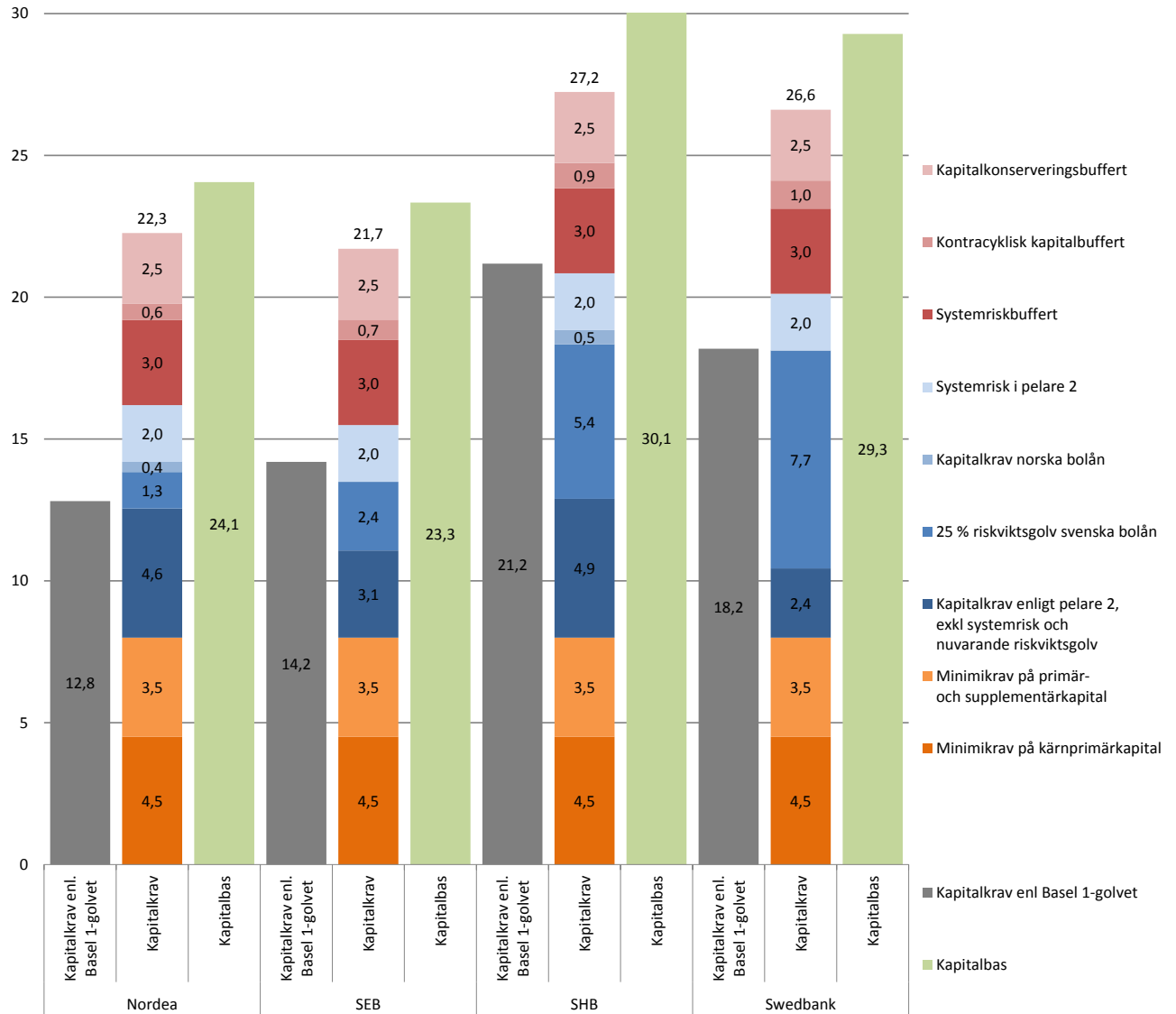
De svenska bankernas kapitalkrav, tredje kvartalet 2016

Finansinspektionen (FI) offentliggör kvartalsvis kapitalkraven för de tio största bankerna och kreditinstituten. I detta dokument redovisas dessa företags kapitalkrav och kapitalbas per utgången av det tredje kvartalet 2016 inklusive värden för pelare 2.¹

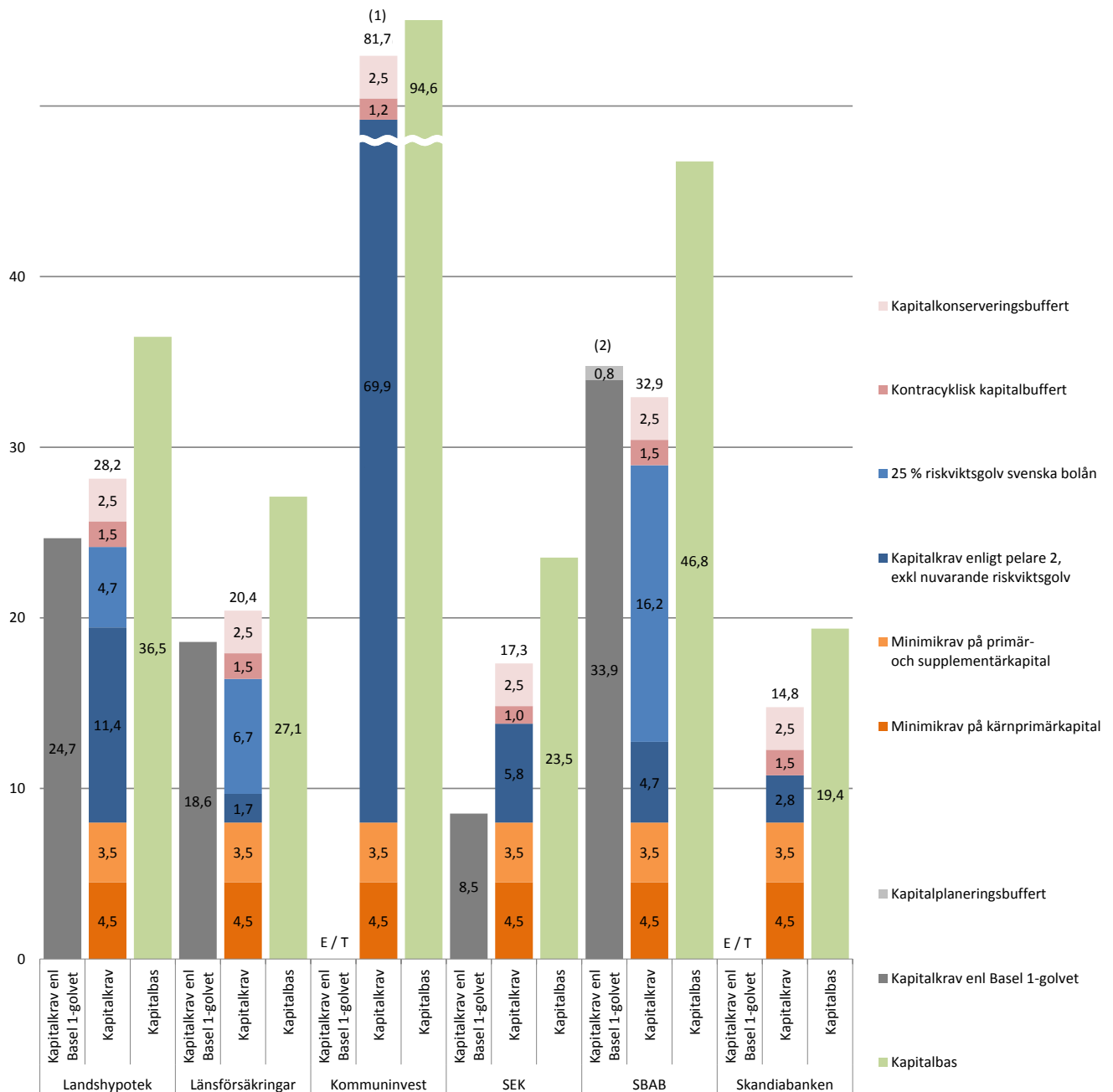
---

¹ Faktiska värden för Pelare 2 i termer av ”Kapitalkrav enligt pelare 2, exklusive systemrisk och nuvarande riskviktsgränser” avser Finansinspektionens samlade kapitalbedömning år 2016.

1 Totalt kapitalkrav, fyra storbanker (i procent av riskexponeringsbelopp)

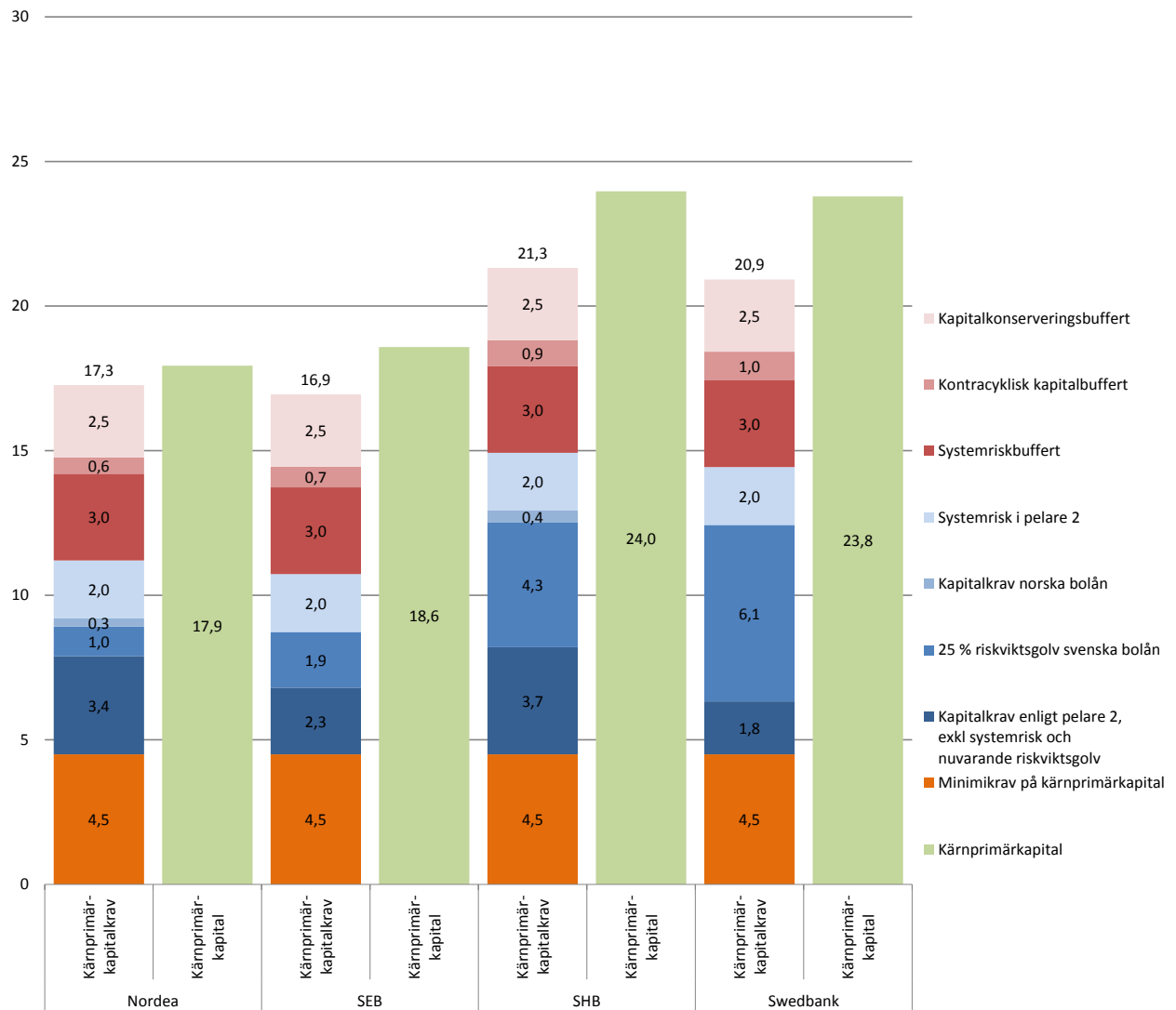
2 Totalt kapitalkrav, sex övriga företag (i procent av riskexponeringsbelopp)

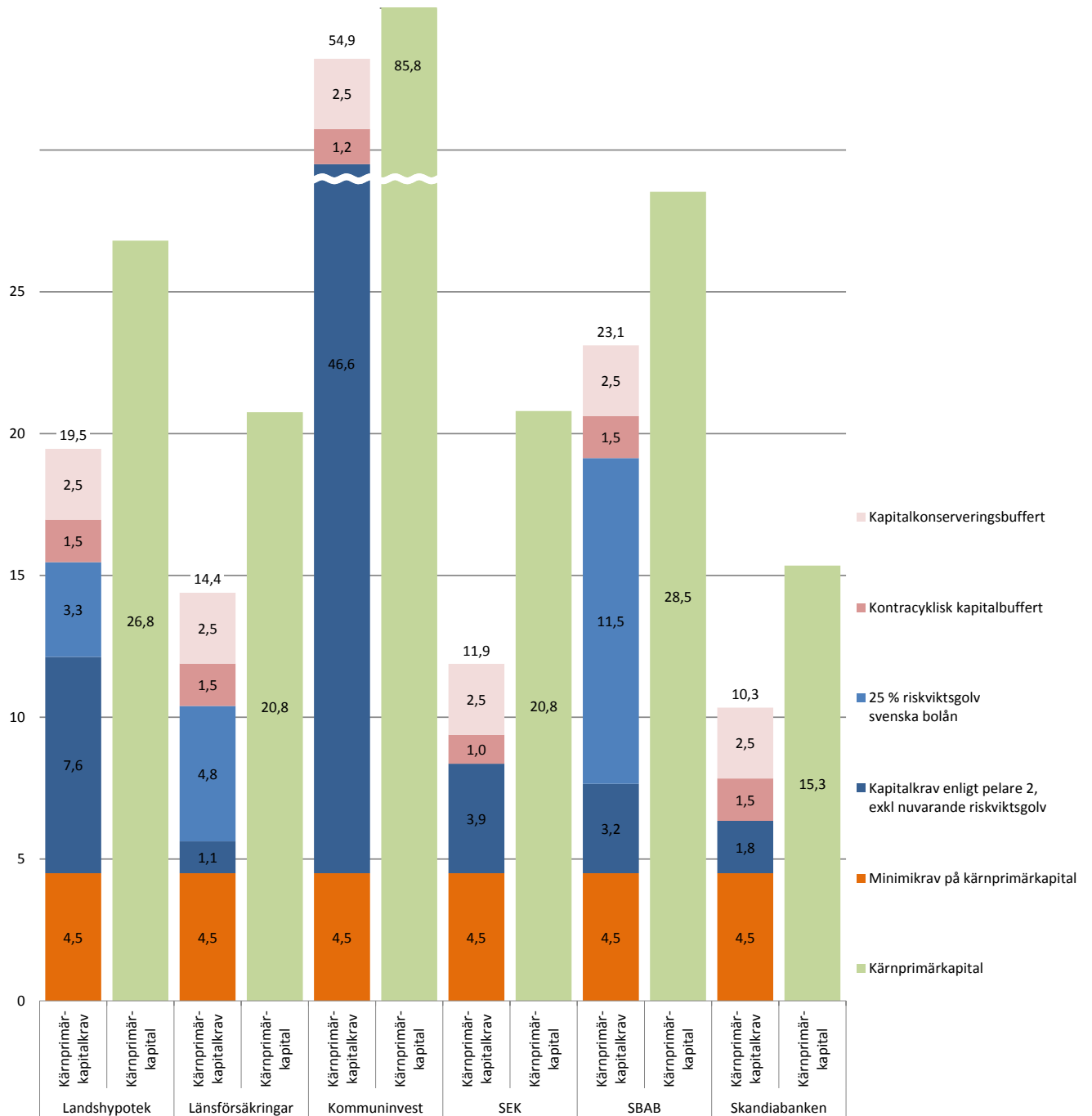
(1) För att täcka risken för alltför låg bruttosoliditet har FI ålagt Kommuninvest ett kapitalpåslag i Pelare 2 som innebär att kapitalbasen ska uppgå till minst 1,5 procent av bruttoexponeringsbeloppet.

(2) Det gällande kapitalkravet för SBAB detta kvartal är kapitalkrav enligt regelverket kring Basel 1-golvet. Därför redovisas för SBAB detta kapitalkrav som Basel 1-golvet inklusive kapitalplaneringsbuffert, totalt 34,7 procent av riskexponeringsbeloppet.

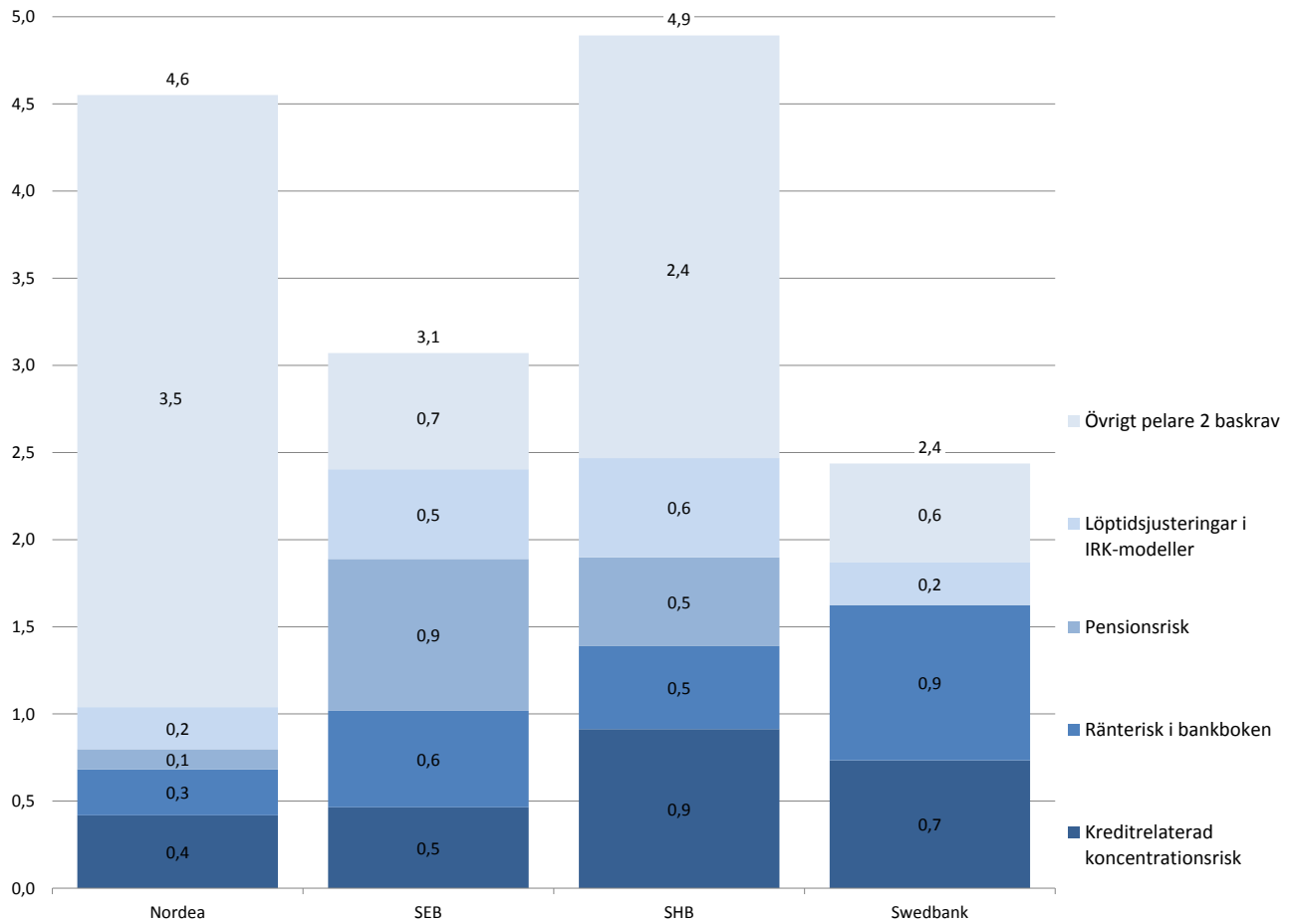
3 Kärnprimärkapitalkrav, fyra storbanker (i procent av riskexponeringsbelopp)

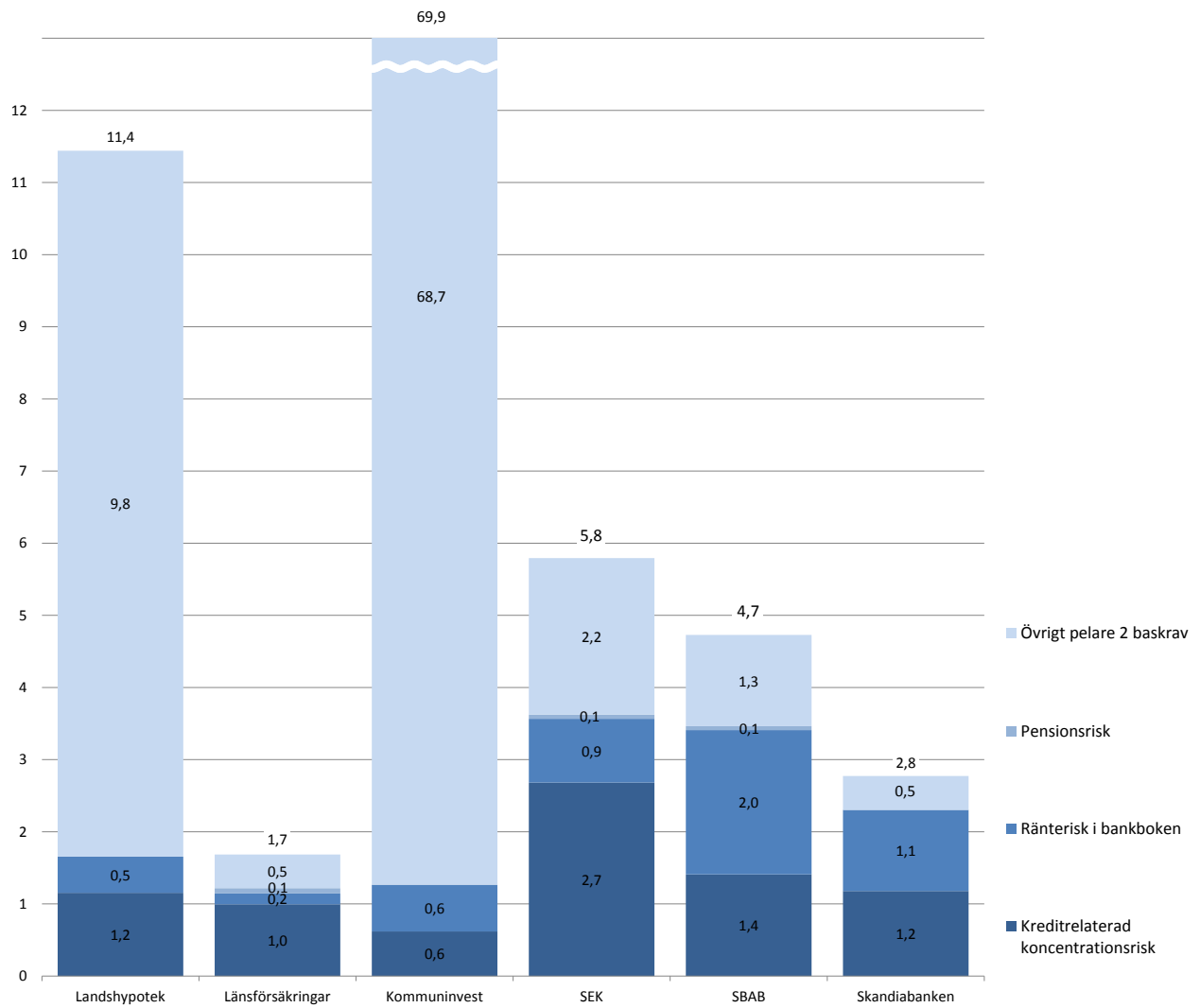
4 Kärnprimärkapitalkrav, sex övriga företag (i procent av riskexponeringsbelopp)

5 Kapitalkrav pelare 2, fyra storbanker, exklusive systemrisk och kapitalkrav för svenska och norska bolån (i procent av riskexponeringsbelopp)

6 Kapitalkrav pelare 2, sex övriga företag, exklusive kapitalkrav för svenska och norska bolån (i procent av riskexponeringsbelopp)

Tabell 1 Komponenter i de tio företagens kapitalkrav i miljoner kronor

	Nordea	SEB	SHB	Swedbank	Lands- hypotek	Länsför- säkringar	Kommun- invest	SEK	SBAB	Skandia	Summa	Andel av totalt kapitalkrav (%)
Minimikrav, pelare 1 (8 %)	104 823	48 251	37 094	32 297	1 407	4 734	544	6 310	3 269	1 792	240 520	34
Kapitalkonservings- buffert (2,5 %)	32 757	15 078	11 592	10 093	440	1 479	170	1 972	1 021	560	75 163	11
Kreditrelaterad koncentrationsrisk	5 484	2 800	4 234	2 962	203	588	42	2 116	576	264	19 269	3
Ränterisk i bankboken	3 444	3 337	2 208	3 595	88	92	44	696	817	252	14 573	2
Pensionsrisk	1 520	5 259	2 361	0	0	41	0	46	22	0	9 249	1
Löptidsjusteringar i IRK-modeller	3 165	3 105	2 640	986	-	-	-	-	-	-	9 896	1
Övriga kapitalkrav pelare 2, exkl. systemrisk och bolånerelaterade krav	46 019	4 019	11 246	2 297	1 721	276	4 666	1 711	517	105	72 576	10
Risikovtsgolv bolån Sverige (25 %)	16 867	14 595	25 236	31 015	829	3 987	-	-	6 626	-	99 154	14
Kapitalkrav norska bolån	4 698	10	2 347	7	-	-	-	-	-	-	7 062	1
Kontracyklisk kapital- buffert (1,5 %)	7 409	4 322	4 140	3 995	264	885	85	816	608	335	22 858	3
Systemrisk i pelare 2 (2 %)	26 206	12 063	9 273	8 074	-	-	-	-	-	-	55 616	8
Systemriskbuffert (3 %)	39 309	18 094	13 910	12 111	-	-	-	-	-	-	83 425	12
Överskjutande kapitalkrav enligt Basel 1-golv ⁽³⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	708	-	708	0
Totalt kapitalkrav	291 701	130 933	126 282	107 432	4 951	12 082	5 550	13 667	14 164	3 308	710 071	100
Kapitalkrav enl Basel 1-golv ⁽³⁾	167 840	85 621	98 228	73 406	4 343	10 996	-	6 727	14 164	-	461 326	

⁽³⁾ En kapitalplaneringsbuffert, som ej specificeras här, tillkommer utöver Basel 1-golvet men särredovisas i diagram 2 för SBAB.

Beskrivning av beräkningarna

Beräkningarna av kapitalkraven avser det tredje kvartalet 2016 och redovisas på gruppnivå. Kapitalkraven i pelare 2 baseras på FI:s samlade kapitalbedömning år 2016. Detta inkluderar kapitalpåslag för de ställningstaganden om företagsriskviker som redovisas i *FI:s tillsyn över bankernas beräkningar av riskviker för företagsexponeringar*².

Företagen har gjort olika val avseende hantering av vinst under innevarande år i beräkningen av kapitaltäckningsgraden. Detta innebär att kapitalbasen för de olika företagen i denna promemoria kan vara såväl inklusive som exklusive den vinst som upparbetats under året.

Av de tio företagen omfattas åtta av Basel 1-golvet: de fyra storbankerna, Landshypotek, Länsförsäkringar, SBAB och SEK. Kommuninvest och Skandiabanken använder inte interna modeller och omfattas därmed inte av golvet. Kapitalkravet enligt Basel 1-golvet beskrivs närmare nedan samt i *Finansinspektionens hantering av Basel 1-golvet*³.

Beräkningarna i denna promemoria baseras på till FI inrapporterad data. Rapporteringen inkom till FI den 11 november 2016. Avrundningar i redovisade delar av kapitalkraven kan medföra att totalen skiljer sig från summan av delarna. Beräkningar av storleken på de olika komponenterna i kapitalkravet har gjorts enligt nedan.

Kapitalkrav i pelare 2, exklusive systemrisk och kapitalkrav för bolån. I detta dokument avspeglar Pelare 2 FI:s samlade kapitalbedömning för varje enskilt företag.

Kapitalkravet i pelare 2, exklusive kapitalkrav för bolån och systemrisk, illustreras som ett aggregerat värde i diagram 1 till 4 och är uppdelat på fem olika komponenter i de separata sammanställningarna i diagram 5 och 6. Dessa komponenter är *kreditrelaterad koncentrationsrisk, ränterisk i bankboken, pensionsrisk* och *övrigt pelare 2 baskrav*. Nytt i 2016 års pelare 2-bedömning är att ett kapitalpåslag även ålagts för *löptidsjusteringar*. Metoden beskrivs närmare i promemorian *Kapitalkrav inom pelare 2 avseende löptidsantagande*⁴.

Övrigt pelare 2 baskrav omfattar alla övriga kapitalkrav inom pelare 2 som inte redovisas separat. Dessa omfattas inte av standardiserade och fullt ut gemensamma bedömningsmetoder, vilket är anledningen till de inte specificeras ytterligare i denna promemoria. Här ingår bland annat vissa riskelement inom marknadsrisk och kreditrisk som inte hanteras inom ramen för Pelare 1 samt i vissa fall kapitalkrav för brister i styrning, riskhantering och kontroll.

Den andel som ska täckas av kärnprimärkapital bestäms som huvudregel av den fördelning av kapitaltyp enligt pelare 1 inklusive buffertkraven förutom

² Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15–13020.

³ Promemoria publicerad på fi.se 2014, FI Dnr 13–13990.

⁴ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 16–2703.

den kontracykliska kapitalbufferten som gäller för storbankerna respektive de övriga företagen. I undantagsfall kan för vissa komponenter dock även den kontracykliska kapitalbufferten medräknas.

Risikoviktsgolv för bolån i Sverige. Risikoviktsgolvet innebär att den genomsnittliga risikovikten för bolån i Sverige är fastställd till minst 25 procent. Vid beräkningen av det kapitalkrav som risikoviktsgolvet resulterar i ska samtliga kapitalkrav enligt pelare 1 inkluderas, inklusive det kontracykliska buffertvärdet för Sverige. För storbankerna ska dessutom det fulla kapitalbehovet för systemrisk på totalt 5 procentenheter beaktas.

Kapitalkrav för bolån i Norge. Finanstilsynet i Norge har infört åtgärder under pelare 1 för bolåneexponeringar, vilka bidrar till högre risikovikter för norska banker. Svenska institut med bolåneexponeringar i Norge ska, istället för att implementera metoderna, hålla kapital under pelare 2 som motsvarar vad pelare 1-kravet skulle ge. Hur stort det tillkommande kapitalkravet blir är individuellt. Finanstilsynet i Norge har för sina inhemska banker beräknat att risikovikten för bolåneexponeringar kommer uppgå till mellan 20 och 25 procent.

För de institut som berörs av åtgärderna som Finanstilsynet i Norge infört, men som inte beräknat sitt faktiska kapitalkrav, använder FI en indikativ risikovikt om 25 procent. Denna kan justeras om instituten utifrån egna beräkningar kan påvisa att den verkliga risikovikten baserad på Finanstilsynets åtgärder är högre eller lägre.

Vid beräkningen av det kapitalkrav som risikoviktsgolvet resulterar i ska samtliga kapitalkrav enligt pelare 1 inkluderas, inklusive det kontracykliska buffertvärdet för Norge. För storbankerna ska dessutom det fulla kapitalbehovet för systemrisk på totalt 5 procentenheter beaktas.

Systemrisk i pelare 2. 2 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Systemrisikbuffert. 3 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp för storbankerna. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kontracyklisk kapitalbuffert. Det svenska respektive norska kontracykliska buffertvärdet om 1,5 procent har använts i beräkningen. Det företags specifika buffertvärdet har uppskattats på basis av inrapporterad data enligt de EU-gemensamma instruktionerna för rapportering (COREP). För att beräkna det företags specifika buffertvärdet multipliceras andelen berörda kreditexponeringar enligt ovan med det kontracykliska buffertvärdet.

Den svenska och norska kontracykliska kapitalbufferten, om 1,5 procent, tillämpas från och med 27 respektive 30 juni 2016. Från och med 19 mars 2017 kommer det kontracykliska kapitalbuffertvärdet för Sverige att uppgå till 2,0 procent.

De svenska bankernas kapitalkrav till följd av utländska kontracykliska buffertvärden kommer att inkluderas i analysen i takt med att dessa träder i

kraft. I dagsläget finns inget aktivt kontracykliskt buffertvärde skilt från noll i något annat av EU:s medlemsländer.⁵

Kapitalkonserveringsbuffert. 2,5 procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp. Täcks i sin helhet av kärnprimärkapital.

Kapitalplaneringsbuffert. FI:s stresstester för 2016 i syfte att bestämma kapitalplaneringsbufferten har visat att kapitalplaneringsbufferten inte överstiger 2,5 procent för någon av de tio företagen. Något buffertkrav utöver kapitalkonserveringsbufferten har därmed inte ålagts något av företagen. Metoden beskrivs närmare i *Stresstest för bedömning av kapitalplaneringsbuffert*⁶ och *Kapitalkrav för svenska banker*⁷.

Basel 1-golvet. Basel 1-golvet utgör ett krav på att kapitalbasen ska utgöra en viss minsta storlek i kronor räknat. Kapitalkravet enligt Basel 1-regelverket är 8 procent av de riskvägda tillgångarna, beräknade enligt samma regelverk. Den lägsta nivån för kapitalbasens storlek enligt golvregeln är 80 procent av detta belopp. Till detta krav adderas även kapitalplaneringsbufferten justerad för användning med Basel 1-regelverket. Definitionen av kapitalbasen har förändrats i CRR och CRD 4 jämfört med Basel 1-direktiven. Kapitalbasen att jämföra med kapitalkravet enligt Basel 1-regelverket ska justeras enligt artikel 500.4 i CRR. Justeringen syftar till att neutralisera den påverkan som det förväntade förlustbeloppet, framräknat med den interna modellen för kreditrisk, har på kapitalbasens storlek. I denna promemoria illustreras kapitalbasen utan justering enligt artikel 500.4 i CRR vilket får till följd att den inte, fullt ut, går att jämföra mot Basel 1-golvet.

---

⁵ För en översikt över de aktuella kontracykliska buffertvärdena, se Esrb:s hemsida: https://www.esrb.europa.eu/national_policy/ccb/all_rates/html/index.en.html

⁶ Promemoria publicerad på fi.se 2016, FI Dnr 15-11526

⁷ Promemoria publicerad på fi.se 2014, FI Dnr 14-6258